Region Stockholm

26

Yttrande över motion 2021:9 av Jonas Lindberg (V) om att införa traineeprogram för undersköterskor

HSN 2021-0509

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Utbildning
Kati Liljebäck

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-29

HSN 2021-0509

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2021:9 av Jonas Lindberg (V) om att införa traineeprogram för undersköterskor

Ärendebeskrivning

Rotel I – Finans-, fastighets- och Servicerotelns, har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion av Jonas Lindberg (V) om att införa traineeprogram för undersköterskor inom akutsjukvård. I motionen föreslår Jonas Lindberg (V) att Region Stockholm påbörjar arbetet för att skapa traineeprogram för undersköterskor på regionens akutsjukhus samt att omfattningen och upplägget på traineeprogrammet tas fram i samarbete med verksamheten och professionen.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2021:9 av Jonas Lindberg (V) om att införa traineeprogram för undersköterskor.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2021:9 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Jonas Lindberg (V) föreslår att Region Stockholm påbörjar arbetet för att skapa traineeprogram för undersköterskor på regionens akutsjukhus samt att omfattningen och upplägget på traineeprogrammet tas fram i samarbete med verksamheten och professionen.

Sjukvården är under ständig utveckling vilket kräver välutbildad personal som trivs och kan utvecklas i sitt arbete. Motionären framhåller att arbetet

inom sjukvården i stor utsträckning bedrivs teambaserat där alla professioners kompetens kommer patienten till nytta. Vidare framhåller motionären att det idag finns traineeprogram riktade mot sjuksköterskor som en del i introduktion och en möjlighet till kompetensutveckling. Motionären ser att villkor och möjligheter till kompetensutveckling är varierande för dem i teamet. Med anledning av detta önskar motionären att traineeprogram för undersköterskor initieras och att de tas fram i samarbete med verksamheterna och professionen.

Överväganden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen delar motionärens uppfattning om att undersköterskor har en värdefull funktion i teamet runt patienten. För att upprätthålla kompetens utifrån dagens och framtidens krav inom hälso- och sjukvård behöver de, liksom andra professioner, kontinuerlig kompetensutveckling genom yrkeslivet.

Idag kan den som är anställd som undersköterska ha mycket varierande utbildnings- och kunskapsbakgrund. Ett traineeprogram skulle då behöva anpassas beroende av vilka förkunskaper personen har och var den skall arbeta.

Den nya gymnasiala vård- och omsorgsutbildningen som träder i kraft den 1 juli 2021 kommer att harmonisera med Socialstyrelsens kompetenskrav för undersköterskor. Regeringsförslaget som förväntas träda i kraft den 1 juli 2023 föreslår en reglering av undersköterskeyrket, genom att endast den som har bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska ska få använda titeln inom hälso- och sjukvården. Sammantaget förväntas dessa förändringar leda till att kompetensen hos nyutbildade undersköterskor blir mer jämförbar och säkerställs på lång sikt.

Under åren 2019 - 2021 har 26 miljoner kronor, tilldelats regionens egendrivna verksamheter för medfinansiering av lön under specialistutbildning för undersköterskor, skötare och barnsköterskor, samt andra kompetenshöjande insatser (RS 2019-0010-12). Satsningen är sprungen ur regeringens och Sveriges Kommuner och Landstings (numera Sveriges Kommuner och Regioner, SKR) överenskommelse om professionsmiljarden.

Inom andra yrkeskategorier har det genom tiderna gjorts olika satsningar som ett led i att rekrytera och behålla medarbetare varav traineeprogram är ett.

Beroende på utformning och resurstillgång kan ett traineeprogram i större skala innebära att främst personella resurser i form av handledare för

utbildningsuppdraget i större utsträckning används för traineeprogram. Detta skulle kunna leda till att verksamheterna kan ta emot färre elever för arbetsplatsförlagt lärande, s.k. APL, från vård- och omsorgsprogrammet vilket på längre sikt skulle kunna ge en negativ effekt på kompetensförsörjning av undersköterskor. Effekter på utbildningsuppdraget behöver genomlysas vid ett eventuellt införande av traineeprogram.

Ansvaret för arbetsmiljö samt rekrytering och kompetensutveckling av medarbetare åligger arbetsgivaren. Därför bör behovet av satsning på t.ex. traineeprogram bedömas inom respektive verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser
Yttrandet bedöms inte ge några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Medarbetare som kontinuerligt tar del av kompetensutveckling anses generellt sett positivt för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Yttrandet bedöms inte få konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Yttrandet bedöms inte rendera i några miljökonsekvenser

Administrativa konsekvenser
Yttrandet bedöms inte ge några administrativa konsekvenser.

Johan Bratt
Tf. hälso- och sjukvårdsdirektör

Tora Almquist
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Johan Bratt, 2021-04-29

Region Stockholm
2021-02-09

Motion av Jonas Lindberg (V) om att Införa traineeprogram för undersköterskor

Sjukvården är under ständig utveckling och det går fort. Nyckeln i dess utveckling är välutbildad personal som trivs och som kan utvecklas i sitt arbete**.** Den svenska sjukvården har också kommit långt i sina ambitioner om att jobba teambaserat och att förstå värdet i att olika kompetenser runt patienterna tillsammans skapar den bästa vården.

Men alla i teamet runt patienterna har inte samma möjligheter till kompetensutveckling och lärande. I takt med att bristen på sjuksköterskor som vill jobba under regionens villkor inom 24/7 verksamheter tilltagit har flera sjukhus behövt göra offensivare satsningar för att rekrytera och behålla sin personal.

Ett sådant tillvägagångssätt är traineeprogram för sjuksköterskor. Det riktar sig till nya sjuksköterskor och ger dem en bred introduktion och kompetensutveckling inom ett flertal av de verksamheter som finns på ett akutsjukhus. De får också avsatt tid för föreläsningar och kompetensutveckling. Helt enkelt bättre möjligheter för att just kunna få vara nya i sitt yrke och testa olika arbetsområden på ett akutsjukhus.

Bristen på sjuksköterskor har också gjort att verksamheterna äntligen börjat förstå hur viktigt det är med kompetenta undersköterskor i teamet runt patienterna. Men möjligheterna för undersköterskor att förkovra sig i sitt arbete, utvecklas och växa ser tyvärr helt annorlunda ut. Men det går att göra något åt detta. Den form av traineeprogram som idag finns för sjuksköterskor borde även kunna ges till undersköterskor på akutsjukhusen.

Ur Danderyds sjukhus beskrivning om sitt traineeprogram för sjuksköterskor:

”Traineeprogrammet är uppdelat på tre perioder under 19 månader, med möjlighet till valfri fördjupning om ytterligare fyra månader. Den kliniska tjänstgöringen inom olika verksamhetsområden och specialiteter varvas med kompetensutvecklingstid där handledning och mentorskap löper genom hela programmet och utgör ett av fundamenten för den professionella utvecklingen i rollen som sjuksköterska.”

Ur Karolinska sjukhusets beskrivning av sitt traineeprogram:

”Det tvååriga Traineeprogrammet på Karolinska Universitetssjukhuset vänder sig till sjuksköterskor som är nyutexaminerade eller har arbetat högst två år i yrket. Syftet är att ge en bred introduktion till sjukhuset och ge deltagarna en unik möjlighet att utveckla sin kompetens. Varje deltagare arbetar kliniskt, på fyra olika arbetsplaceringar, 85 procent av tiden. Tre av dessa väljer man själv och en är obligatorisk och görs antingen på lungmedicin, neurologen eller akutgeriatriken. Resterande 15 procent utgörs av kompetensutveckling. De

pedagogiska verktygen är föreläsningar om specifika medicinska områden, gruppdiskussioner, studiebesök, reflektion, handledning 7,5 hp samt ett förbättringsarbete.”

Därför yrkar jag:

Att Region Stockholm påbörjar arbetet för att skapa traineeprogram för undersköterskor på regionens akutsjukhus

Att omfattningen och upplägget på traineeprogrammet tas fram i samarbete med verksamheterna och professionen

Jonas Lindberg

Vänsterpartiet